

VASÁRNAP SZABADSÁG MAGAZINE SECTION

HARMINCNEGYEDIK ÉVFOLYAM — NO. 30. SZÁM.

CLEVELAND, O., 1924 JULIUS 25.

A GYERMEKI FANTÁZIA VÉGTELENSÉGE

Csodálatos valami a gyermek fantáziája. Gondolkodni még jóformán nem tud, teljesen ismeretlenek előtte az élet titkai, de a képzelő-tehetsége versenyt repül az álommal. A gyermekjátékok ezerféle változata, ébren álmódás tulajdonképpen, mert amit játszik és akit megszemélyesít, a gyermek azt érzi és annak képzeletében magát. A tündérmesék csillogó káprázata nem talál ki olyan történetet, mint amilyent a gyermek fantáziája végiglát és végigálmod. Talán azért ajándékozta meg ezzel a tehetséggel a gyermeket a természet, mert később, amugy is ránehezedik az élet minden szürke gondja, később amugy is, — mint a szappanbuborékok, — széteszlanak a szivárványszínű álmok és minden, ami megmarad, néhány kedves napnak az emléke csupán.

VASARNAP

MAGAZINE SECTION

A "SZABADSÁG" szépirodalmi melléklete.

Editor: COL. ANDREW CSERNA, szerkesztő.

Beérkezéssel és kiadvánnyal: 700-710 Huron Road
Edited and published:

1924 JULIUS 25.

WASHINGTON ÉLETE

abból a levélből nőtt ki, amelyet tizenkét éves korában írt egy barátjának. A levél gyermekes volt, de írója kijelentette benne, hogy egy gyönyörű nőt fog feleségül venni, hogy ő lesz meggyéjének leggazdagabb embere s egy nagy nemzet vezérévé fog válni.

Az élet minden körülménye és ténye visszavezethető bizonyos mintára, amely az értelemben rejlik s amelynek alapján valósul meg az illető tény, vagy körülmény.

Ha az emberek tisztában volnának azzal, hogy micsoda hatalmas alkotóerő állandóan arra gondolni: milyen férfit, vagy nőt akarunk magunkból, akkor sohasem volnának elbukott, kiemmizett emberek az életben.

Van egy tudományos elmélet, amely azt mondja, hogy szavaink és tetteink, gondolataink, amint kijáradnak belőlünk, hatást gyakorolnak a világegyetem energiáira, az étherre és olyan képeket teremtenek benne, amelyek voltaképpen hű hasonmásai. Ez annyit tesz, hogy a szavak és gondolatok magukhoz hasonló dolgokat teremtenek. Az így teremtett dolgok lehetnek szépek és kielégítőek, vagy csúnyák és meghasonlást keltők de mindenképpen megfelelnek a szavaknak és gondolatoknak, a mögöttük álló alkotó erőnek.

De akár igaz ez az elmélet, akár nem, bizonyos, hogy valaki egész életében a boldogulásáért és a sikerért dolgozhat, és ugyanakkor, mert csak a szegénységre és a bukásra gondol, elüzi magát azokat a dolgokat, amelyekért él, amelyeket éppen közel akart hozni magához.

Az ember dolgozhat százszoros erőfeszítéssel s mégsem fog boldogulni, ha folytonosan arra gondol, hogy szegény és sose fog kikerülni a szegénységből, a fiatalember, aki pályájának kezdetén áll, sohasem lesz ügyvéd, ha azon töpreng hogy micsoda akadályok állnak előtte, amelyeket nem tud leküzdeni.

Az az elme, amelyet kételyek és félelmek töltenek meg, amely biztos tervének elbukásában, nem tud megvalósítani semmit, akárhogy akarja is.

"Nem tudja, mert azt gondolja, hogy nem tudja" — ez a régi mondás éppen olyan igaz, mint az, hogy "aki akar, az tud is."

Csak az az ember győzhet, aki nem lát mást maga előtt, csak a diadalt, aki sose ismeri el, hogy valaha le is verhetik. Az értelem alkotó erejének irányában kell élni s akkor semmi sem gátolhatja meg az ember sikerét.

S ez az erő, amint éppen a tudomány legújabb mutatta ki, nem annyira a tudatos, mint százszor inkább a tudatalan lelki jelenségekben gyökeredzik. A tudatos gondolatok, érzések és cselekedetek, vágyak, indulatok és szenvedélyek, ahogy ma látja a tudomány, mintegy csak halvány vetületei annak a mérhetetlen erejű világnak, amely a tudat

küszöbe alatt terül el a lélek végtelenjében. Ősi félelmek, öröklött kételyek uralkodhatnak ebben a tudat alatti világban és sötét erőkkel megakadályozhatják a legtisztább célkitűzést, a legodaadóbb erőfeszítést.

Ezeket az erőket tudatosan befolyásolni, ez az értelem és akarat feladata. Csak azé lehet a siker, aki ezt a tudatos ellenőrzést végre is tudja hajtani.

Egyetlen út vezet csak a cél felé s ez a tudatos értelemnek, érzésnek és akaratnak az összpontosítása éppen a cél érdekében. S aki "nemesak "akarózik", hanem valóban akar, az győzni fog.

Washington életével igazolta, hogy nemesak akarni tudott, hanem tenni is. Példaképpül szolgálhat mindazoknak, a kik kételkedő természetűek s ennélfogva azt hiszik, hogy az akaratot nem érdemes tétvé nemesíteni. Washington bebizonyította, hogy érdemes s valóban kívánatos volna ha tetterjéből sokan okulnának.

A növények és az ember

Tudósok állítják, hogy valamikor, igen sok évezreddel ezelőtt, nem evett még húst az ember, hanem tisztán növényi táplálékkal élt. Azt mondják, hogy a tűz felfedezése és felhasználása terjesztette el a husevést.

Ma is vannak növényi táplálékaink, ezek között a gabonafélék lisztje és a burgonya talán a legfontosabb. Az azonban érdekes, hogy amíg aránylag kevés növényféle nyújt táplálékot, a mérgek és orvosságok egész sokaságát készítik növényi nedvekből.

A növényi nedvekkel való gyógyítás ősrégi. Évezredek óta voltak javasasszonyok, akik ismerték a füveket és gyógyító szereket adta a betegeknek. A füveknek e titka családjukban nemzedékről nemzedékre szállt és természetesen, nagyon sok bahná is volt vele összekötve.

Ma is igen sok orvosság készül növényekből. Így a chinin, digitális, koffein, sztrichnin, kokain, morfiom, ópium, atropin stb. Nem csoda, ha a vegetáriánusok azt hirdetik, hogy a növényekben minden meg van, ami az emberi szervezetnek szükséges.

Kétségtelen dolog, hogy meg lehet élni tisztán növényi táplálékból is, különösen melegebb vidéken, ahol nincs a szervezetnek fűtő anyagra szüksége. Ez a fűtőanyag pedig a zsír. Azonban az emberi szervezet maga tiltakozik a tiszta növényevés ellen. Az emberi belek sokkal rövidebbek, semhogy a növényi táplálékot teljesen ki tudnák használni. Amikor az ember növényevő volt, akkor hosszabbak voltak a belei és ennek a maradéka: a vakbél.

Mindebből nyilvánvaló, hogy az emberi szervezet csak abban az esetben élhet az egészség törvényeinek megfelelően, ha az élelmiszer anyagok arányosan osztódnak el. A táplálkozásban éppúgy, mint minden más életjelenségben, fontos az egyensúly.

Goethe gondolatai

Aki nem ismer idegen nyelveket, mitsem tud a magáról.

Amit műveletlen emberek a műalkotásban természetesnek érznek, éppen az nem természet (kivülről), hanem az ember (a természet belülről).

Természet és eszme el nem választhatók anélkül, hogy a művészet, valamint az élet meg ne rontassék.

Bizonyos maximák homályossága csak viszonylagos. Nem lehet érthetővé tenni a hallgató számára mindazt, amit a cselekvő ember belát.

Aki vitatkozni akar, óvakodjék attól, hogy ilyenkor olyasmit mondjon, amit vele szemben senki sem vitat.

A DURVASÁG

nem erény, mint ahogy sokan hiszik s ilyenkor összetévesztik a bátorsággal. A nyersesség még korántsem jelent férfiaságot. Vannak emberek, akik azt hiszik, hogy gyengéknek, erőtléneknek bizonyulnak, hogyha nem durvák.

Persze ez nagyon téves felfogás, de bármennyire az, sokan még sem akarják tudomásul venni ennek a felfogásnak lehetetlen voltát.

Az élet feltételei kiméletlenek, az bizonyos. Az életben sokszor vajmi nehéz keztyüs kézzel boldogulni.

De bármennyire ez a tényállás, ez egyáltalában nem jelenti azt, hogy a durvaság és kiméletlenség az egyetlen eszköz, amellyel boldogulhatunk.

Rendesen azok az emberek élnek a durvaság fegyverével, akiknek egyéb meggyőző érvük nincsen. Ném hisznek a gondolatban mert nem is tudják, hogy mi a gondolat, nem hisznek a tiszta érzésben, mert nem is tudják, hogy mi a tiszta érzés, nem hisznek a békés közeledésben, mert ennek a fogalomnak az értelmét fel sem tudják fogni.

Mennyivel simább, mennyivel harmónikusabb lenne az élet, ha az emberek tetemes százaléka megszűnne hinni a durvaságban, mint meggyőző érvben.

A durva emberek a röhögő lelkű típust képviselik. Elfelejtik, hogy az életben szépségek is vannak, hogy a gyöngegség is életirányító erő, hogy a tapintat és finomság is indokolt.

Vagy talán nem is felejtik el, mert nem tudnak minderről.

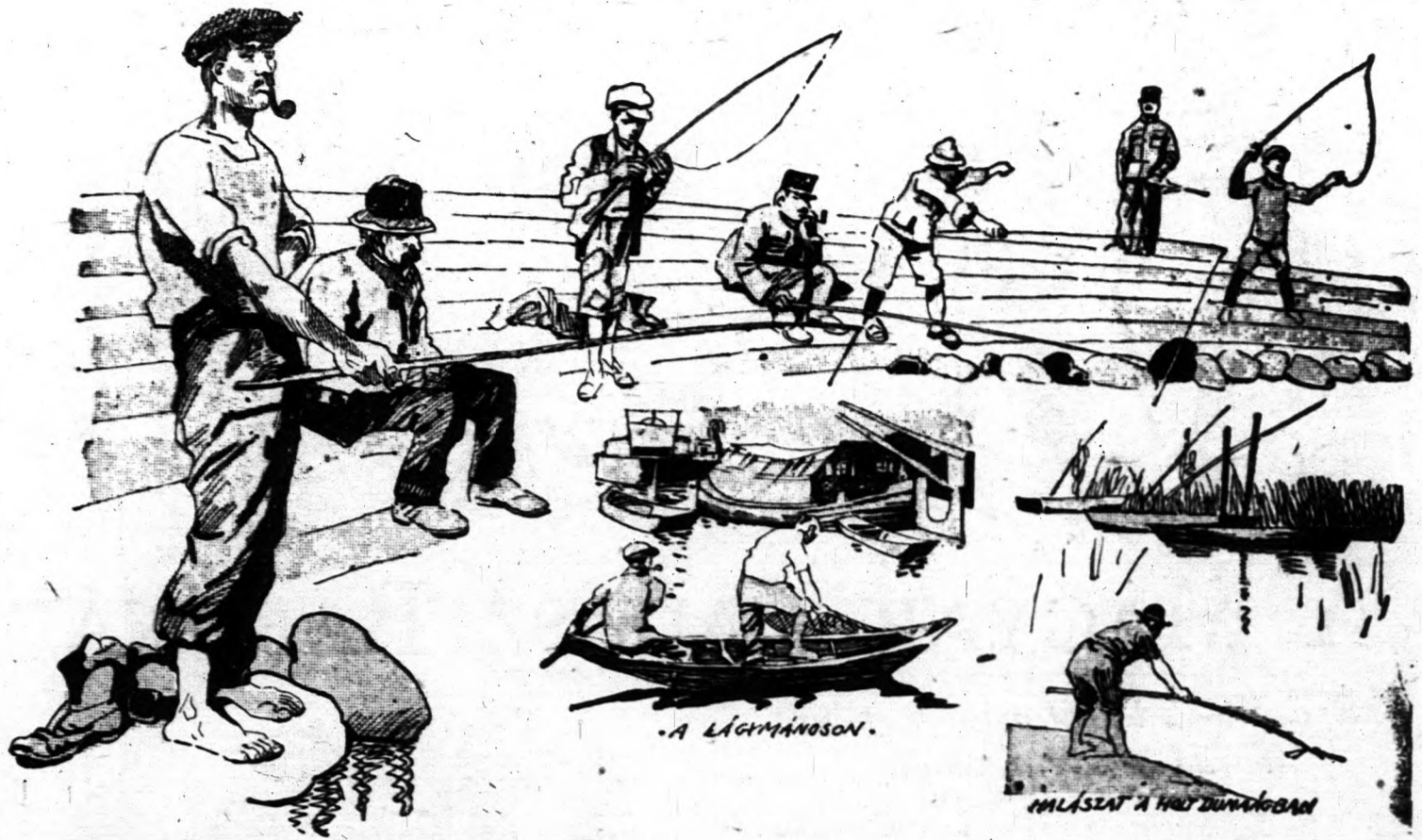
A durva ember a legtöbb esetben nem is megbízható. Nagy tévedés azt hinni, hogy a durvaság egyeneslelkűséget jelent. Dehogy. A durvaság tisztán faragatlanság, a lélek iszonya, mindattól, ami szép, jó, nemes.

S ha a lélek attól iszonyodik, ami szép, jó és nemes, akkor nyilvánvaló, hogy attól is iszonyodik, ami egyenes és jellemes. Mert ezek a fogalmak egybetartoznak.

Hányszor esik meg az, hogy a durva ember tönkretesz a családi boldogságot. A durvasággal együtt jár a részegeskedés is s nem egy esetben az a bizonyos férfias ember, aki csupán a durvaságban remekelt, tulajdonképpen aljasnak bizonyult, mert hiszen a más jogos szempontjait, a más jogos követeléseit, a más jogos érzékenységét egyáltalában nem veszi figyelembe, sőt nem is tudja figyelembe venni.

Szóval ne higyjünk abban a hazug állításban, hogy a durvaság a férfiasággal egyértelmű. Mert ebből az következne, hogy ki mennél durvább annál különb férfit is. Ez pedig igazán nem felel meg a valóságnak.

A durvaságra, ha csak lehet, ne válaszoljunk durvasággal. Legyünk határozottak, de ne legyünk durvák. S győzzük meg a lélek krakelerjét arról, hogy az élet — bármennyire kiméletlen is a feltételeiben — nem kívánja minden emberből minden körülmények közepette, hogy a durvaság és nyersesség fegyverével éljen.

HORGÁSZOK ÉS HALÁSZOK A DUNÁN

Egyre terjed a halász csendes sportja Magyarországon

„Halat, vadat s mi jó falatt...” éneklí a költő s a hal bizony kitünő étel és kifogása élete furcsa világából, a vízből pedig sokak számára külön élvezet. Vidéken, a faluk alatt elkanyargó folyók partjain a fák tövébe telepednek — kivált vasárnap délután — a horgászok és órák-hosszat elüldögélnek, hallgatva a víz csöndes muzsikáját és szemlélve a természet majdnem hangtalan életét.

A horgászás mellett némely rákbő vidéken a rákászás is kedvelt szokás. A rákban bővelkedő patakok vizébe hálóval átfönt abroncsot eresztnek s a csalétekre csakhamar rákapaszkodik ollójával a folyami rák. A fickándozó foglyok aztán vízzel telt vödörbe, majd onnan a tűzhelyen sitergő forró vízbe kerülnek.

A horgászás és hálóval való halászás — nem számítva a hivatásos halászokat — sokak kedvelt szórakozása sportja. A halászt is lehet sportszerűen és társaságban üzni, akár a vadászt és a nagyobb folyók vidékein ki is fejlődött a horgászás olcsó és kellemes sportja. Viszont a háló-halászással még a műkedvelő-halászok is rendszerint kitünő halzsákmányhoz jutnak, ami jövedelem, érték tekintetében sem megvetendő. A magyar fővárosban kivált — egyes társadalmi rétegekben — általánossá vált a halászás sportja.

A halászó-sport megkedvelését a fővárosban főleg olcsósága segítette elő. Még tavaly is a horgászás volt a legolcsóbb sport azok számára, akik a békében beszerzett horgászóbottal és egyéb felszereléssel rendelkeztek.

A nyári hónapokban a horgászok százai lepték el a főváros határában a Duna külsőbb partjait és a Dunaágakat és órák-hosszat szórakoztak halászással az árnyas fák tövében. A zöld fübe telepedve lesték, figyelték, mikor bilenti meg a hosszú zsinort — a horogra tűzött csalétket, jobbra békacombot, kis husdarabot elkapva — a falánk hal.

Türelmes, merengeni szerető embereknek való nyugalmas, ülő sportkedvelés a parti csöndben melázó némaságban várni a halászsákmányt. A nagyváros embere számára azért is kellemes szórakozás, mert a tulzsufolt, szűk lakásokból, a poros utcák rengetegéből, a füstölő gyárkémények erdejéből a szabad természetbe menekülhet s a nagy nyári hőségben még kellemesen le is hűl a víz közelében, a tiszta, friss levegőn.

Budapest lakói közül évente sok száz ember halászott. Kiváltva a horgász és halász-jegyvet, amellyel a fővárosi Dunában halászsákmány után nézhet a halászsport embere. A horgászás türelmi próbájával főleg nyugdíjas hiva-

talnokok és altisztek foglalkoztak, de akadtak fiatalemberek is a horgászok között.

A halászáshoz a kerületi előjáróságok adják ki a halászejgy igazolványokat, mert csak a kiváltott halászati engedélyek birtokosai szállhatják meg a Duna vizét és partjait. Kétféle engedélyt adnak: a horgászejgyet, amely csak horoggal való halászásra jogosít és halászejgyet, amely a háló használatát is megengedi. Ezek a halászejgyek békében néhány koronába kerültek és a hatóság egészen az elmúlt évig épűgy elfelejtette emelni ezt az engedélydíjat, miként az ebtartási díjat sem emelte.

Az elmúlt évben már fölemelték a halászejgyek árát, de az engedélyek kiváltóinak száma nem esapant. Az idén azonban alighanem megfogytakoznak a horgászok, mert az eddig potom olcsó halászati jegyek árát tetemesen fölemelték. Az új halászejgyre május elseje óta állítják ki a halászejgyeket, Budapestén a kerületi előjáróságok.

Az inkább sporthalász horgászokon kívül — akik nem sok kárt okoznak a dunai halak állományában — sok műkedvelő hálós-halász is dolgozik a pesti Dunán. Ezek jobbra iparosok és gyermekkoruk óta foglalkozva a halászással, a halfogás minden csinját-binját ismerik.

A pesti hálóval halászók jobbra éjjel dolgoznak, csónakon szállják meg a fővárosi Dunát és a Margithidtól egészen az összekötő vasúti hidon túl, Albertfalváig vetnek hálót a halaknak.

A csónakról ugynevezett vótó-hálóval (rácháló) támadnak a gyanutlan halsereg és sokszor tekintélyes zsákmányra tesznek szert.

A háborus években még sikeres halász-zsákmányokat szereztek, nem egyszer éjjelente 40—45 kilogramm halat is fogtak, főleg márnát, keszegot, pontyot, apróhalat s ritkábban harcsát is. Az elmúlt évben nem ment jól a halászkodolga, mert már a tizkilós zsákmány is ritkább volt.

Az egyes halfajok szaporításának idejére törvénybe iktatott halászási tilalom június 15-én lejárt s a pesti halászok ismét rávetették magukat a Dunára. A csónakos kisurrtantak a folyam hőmpölygő vizére és a halseregőtörbeesalják a ravasz hálót, bár az idén sem remélnék nagy zsákmányokat.

A kisebbigényű horgászok — ha birják a horgászejgy írárt — nem veszik szívűkrű a halállomány megcsapponását, ellepik a rehettyés partokat, főleg a lágymányosi Duna-ágot s nem sokat törűdve az elmaradó kilós halászsákmánnyal türelemmel várják a horogra jutott falás fickándozását.

A MAGYAR VADÁSZ BABONÁI

*Minden idők legbabonásabb embere
marad örökre a vadász*

NEM NAGYON babonás nép a magyar. Sokkal józanabb, mint a körülötte élő nemzetek. Okos, értelmes fejébe nem férnek a baljóslatu jelekről való hiedelmek, józan gondolkodása nem törődik az ilyen találgatásokkal.

De azért a babona ellen senki sincsen teljesen beoltva. Különösen,

ha olyan a foglalkozása, amely a szerencsétől függ. Mert ha ebben a foglalkozásban a szerencse hoz meg mindent. Ilyen főleg a vadászat, ahol nagyon sok függ a véletlentől. Hiszen már az sem bizonyos, hogy akad-e valami rendes vad a puska elé! Aztán a célzás pillanata is tele van véletlenségekkel. Bizony a vadász nem lehet meg szerencse nélkül.

Ezért a magyar vadászhit is tele van babonával. Ez beszélt el a sokféle szerencsés- és szerencsétlen körülményt, amikre vigyázni kell. Mert ezektől függ az egész napi vadászat eredménye. Persze sokkal több a rossz jel, mint a jó. Mert a rossz eredményt szeretik másra tolni az emberek, a sikert pedig a saját ügyességüknek tulajdonítják.

Ha a vadász elindul hazjáról, igen nagy, baj az, ha vénasszonnyal találkozik. Ez feltétlenül meg rontja a szerencsét. Rettenetes dolog is az, ha a jól felkészült vadászember nyugodtan lépeget ki a határba és egy fordulónál hirtelen elébe toppan a vénasszony, akit egészen bizonyosan valami gonosz lélek küldött ide. Még fokozza a bajt, ha a vén asszony: köszön, vagy ha éppen: jó szerencsét kíván, akkor jobb a vadásznak, ha visszafordul, mert aznap már úgy is hiába járja be a vidéket.

Egy öreg vadász megtelt a vén asszonyok ellen való gyűlölettel, hogy azt hirdette: valamennyi vénasszonyt, aki a hatvanadik életévét betöltötte, hivatalból agyon kellene bűntölni. Még társaságban se állt szóba velük, annyira ki nem állhatta őket és egyik véletlenül megszólította, rámondult és csak annyit mondott: bunkó!

Nem kevésbé szerencsétlen dolog, ha a vadász pappal találkozik. Csak

az lehet még nagyobbaj, hogyha a pap hivatalos ornátusban van. A körmenet vagy éppen a temetés a szerencsétlenséget teljes biztossággal jelenti.

Az állatok közül a macskának van ilyen baljóslatu szerepe. Ha macska fut keresztül az uton a vadász előtt, akkor is vége a szerencsének. Hiába célozza meg pontosan a vadat, a puskája nem fog és nem hoz haza semmit.

De vannak gonosz szemű emberek is, akik megverik a puskát szemükkel és ezáltal teljesen haszontalanná válik. Ez ellen az az orvoság, ha a vadász az első lövés előtt háromszor keresztet ír a levegőbe a puska végével.

Azonban amíg vannak rossz előjelek, vannak szerencsére, jók is. Amíg a vén asszony szerencsétlenséget hoz, a fiatalja ellenben tiszta szerencse. Ha csinos fiatal leánnyal vagy menyecskével találkozik a vadász, boldogan mehet ki az irtásba, mert aznap szerencsése lesz. Hát még ha rákacsint a leány vagy meg is csókolja a vadászt, akkor istünnő napja lesz.

A kéményseprő és a cigánygyerek szintén pompás előjelek, de a muzsikás cigány teteje a szerencsének. Fel is használták ezt a régi jó időben a füstös képi zenészek és ha a tekintetes urak kivonultak a határba, előttöppantak egy bokor mögül és ráhúzták a híres vadász üdvözlő nótát:

Tekintetes disznó! Toldjad erre a pofád!

Erre aztán vigan indult neki a napnak a társaság.

A babona arra is rávitte a vadászközt, hogy mindenféle hókuszpókusszal csiszolják meg a szerencsésüket.

Beszélnék arról, hogy voltak va-

dászok, akik a sátánnal cimboráló boszorkánymesterek lettek és mindenféle ördögi fufanggal alapították meg vadász szerencsésüket. Ezeknek olyan puskájuk volt, hogy mindig talált. Akármilyen irányba tartották a csövet, mindig meglötte a vadat. Sőt ha háttal álltak a vadnak, akkor is elejtették.

Az ilyen mindig találó puskát csak az ördög cimboraságával lehetett megszerezni. Ugy adta el a vadász az ördögnek a lelkét, hogy mikor az oltárnál az ostyát kapta, nem nyelte le, hanem kivette a szá-jából, egy gyöles ruhába takargatva célba tette és meglötte.

Ha ebből a gyölesruhából csak egy parányi foszlányt tett a töltésbe, biztos volt a hatás, mert az ördög segítése nem maradt el. Az igaz, hogy az ilyen vadászt aztán előbb-utóbb el is vitték az ördögök.

Kisebbszerű babona, mely szintén szerencsét hoz, az is, ha két vadász egymás mellett haladva, puskáikat egymáshoz üti.

Az is jó, ha a meglőtt állatból kivesszik a sérétet, mert az ilyen sérét biztosan talál. Kényesebb lövéseknél jó, ha van a töltésben

csékből a sérétekből egy-két szem, mert az mindig segít.

Ha kimenet a vadász nagy szálló madarakkal találkozik, ez kedvező jel, ellenben a hollók, azarkák, var-

jak baljóslatot hoznak, mert ezek akasztófamadarak.

A napok is fontos jelentőséggel bírnak a vadászra. Így a péntek és tizenharmadika feltétlenül szerencsétlen nap. Nem jó a vasárnap sem. Nagy ünnepeken egyáltalában reménytelen a vadászat. András napkor nem veszi kezébe vadász a puskáját.

Ha otthon felejt valamit, vissza ne forduljon érte a vadász, mert ezzel elveszi szerencsésjét. Ha rossz papusot lát az uton heverni és a papus orra feléje van fordulva, akkor is bucsut mondhat erre a napra minden szerencsésének. Altalában sokkal több a rossz előjel, mint a jó és ami jó van, az sem egészen bizonyos.

Ellenben ha a vadászaton valami baj történik, ha a biztos vadat elhibázzák, ha esütörtököt mond a puska, ha megseréteznék egy hajtót vagy egy kedves vizslát, ennek mind nem a vadász az oka, hanem valami rontás, valami rossz előjel.

Bár a magyar vadásznak is vannak babonái, még sincsen vadász-hite annyira tele szertelenségekkel, mint más néppél. A magyar vadász nem hisz megátkozott vadászcsoporthoz, melyek viharos éjszakákon száguldanak át a levegőn és félelmesen zörgetik esontos tagjaikat. Nem hisz bűvös csodaállatokban, melyek megbabonázzák és disznóvá változtatják át a vadászt. Nem hisz lidérekben, melyek utalan utakra csalják és elveszítik az üldözöt.

De azért a vadász-mesterség így hozza magával, hogy míg ezekbe a józan tiszta koponyákba is befészkelődött egy kis babona és bár nevetnek fölötté, ha vig társaságban beszélnek róla, azért titokban egy kicsit mindenki megtart belőle valamit.

A JÓS

KÜLÖNÖS emberek éltek a déglő asztalánál. Lovasvárosi hivatalnok, Görtzláncos és a többi, vaskos aranyláncát nem bookmakerek ott künön a túrrá, hogy ez irányban valószínű szöveg e sötét lénnyek. — Lovasvárosi és engedetlenül hajtog...

— Fog még rám vigyázz, ő csak olyanok felett örködtek a soruk, mert ő rezon-embe...

Pali bácsi, a kiről egyáltalán szonyos, vajjon ki tudja-e fizetni számláját, rezignáltan ismét...

— Félek, hogy a fiatal W. sen kifosztja az a karvalym. Na, a kit a karmai közé kapna. Olvasom a Wordiban...

Azonban Dezső magyar nyelv csodálatos gazdagságában — mondhatom — a vendőfött azzal a kijelentéssel, ránk olvasmányainak dőlő róját nem Söner-nek, hanem kijelenteni.

A cigány véletlenül azt kezdte játszani, hogy:

Lesz még kikele Kolozsvár felett!

Ez a végeérhetetlen sírás, a mint ömlött a hurok közül, rák és dohányfüstön át, a magát — mint valami vigasztalás minden esüskébe.

Eliszapolta ez a Lojzi h. sít, hogy őrá testőrként a praktikus és naplopó Kotár, a ködben a Dezső Lerkunet fregattokkal, valamint Pali t. féltő altruizmusával együtt.

A fejek lekódkadtak, a verte kalász és az asztalkendők kezdtek az ideges ujjak, a kácsi dobosának hamajáró végig a termen.

Valaki egészen halkán, magát biztatná, mondani is...

Ugy verd, hogy földig is vissza zengjen. A ki él, meghallja. Sőt azt is, ki halva...

A JÓSLAT: A "Vasárnap" számára

írta: Palásthy Marcel

Fekszik, felriassa...
Rajta, rajta, rajta!

— Hát lesz-e? Lesz-e kikelet!
— Lesz — felelte a szocialista — Pozsony, Kassa, Marmaros, Kolozsvár, Brassó annyi emberöltőn át lélegzett együtt maradék Magyarországgal... Egy test egy szóval... Nem élhet széttagolva, külön. A biológia törvényszerűségeivel tartozik együvé... A vas, a fa, a só, a bányá, a kohó, az ipar; együttvéve maga az élet folytatásának a lehetősége. Jönni fog a nemzetgazdasági belátás diplomáciája és erőszak nélkül kapjuk vissza a régi egységet, amely nélkül nem lehet életünk teljes. A gazdasági életre gondok persze, mert a belátó diplomáciák nem érdekesek, rokonszenvek fogják tette sarkalni, mert a liraiság hiányzik az ésszerű eszelekvések ez arzenáljából. A réaszmetés, meg a becsületes egoizmus lesz földrajzi reinkarnációjuk rugója. Az élni képtelen s állandóan vérző csonkjával is életerős, szétzabdalt Egység így, beékelve Európa testébe, folytonosan izgató, lázokat okozó gyulladásokat idéz elő... És ezért kell majd... meglátják...

Csodálatos ez, de szóltanul hallgatta végig a társaság az agy hüvös érveit felvonultató, jóleső, meleg proféliát.

— Lám, hiszen ha ő is hiszi, a történelmi materialista... Csak a kardesörtető, félkezi hadnagy vetette ellene:

— Jó, hogy azt nem mondd, hogy akkor születik meg boldog Magyarország, ha nyugaton kél föl a nap.

— Igenis — felelte a szocialista — azt mondom, hogy nyugaton fog felkelni a mi napunk!

— Brávó! — szólt bele az eszmecserébe a lengyel lovag, a mi Kieszkovszki barátunk. Ez tetszik nekem. Én pedig lengyel vagyok, tehát szakember az optimizmusban. Ilyeneket kell hinni, hogy egyszer nyugaton fog felkelni a nap! Miért ne kelne föl egyszer ott? Credo, quia absurdum! Hiszem, mivel képtelenség... Történetek már ilyen csodák... és Lengyelországgal is. Elmondom az uraknak a történetet Wernijhora jóslásáról...

A cigány a Kék mazur-t kezdte játszani, mialatt a lovag hozzáfogott történetéhez.

Megérzik gyakran a hegedűk, hogy milyen muzsika illik a hangulathoz...

— Talán tíz éves voltam, mikor édesanyám előtt Krakóban a Czartoryszki-muzeumba. Gyermekfantáziámat Jan Matejkonak egy különös képe ragadta meg ott, a melyet a katalógus Wernijhora névvel jelölt meg.

Óreg paraszt-dudás leomló, ősz üstökkel, deres, bozontos szakállal, a lengyel paraszt sohasem változó divatu köntösében. Szíjjal derékhoz szorított hosszú, fehér ing, bő lengyel nadrág, mely bngyot vet a kordovány-csizma szára fölött. Az arcán az ébren álmodt látókészülék borongása és szemében nem is a távolba, hanem az idők messziségébe látók ragyogó, rajongó villantása. Egy sziklán ül és a Matejko művészetében elegendő élő kezét maga elé nyújtva, lelkeket kereső szóval mond valami regét az agg Wernijhora, vagy valami jóslatot a körje seregű gyermekeknek. Feje köré a leáldozó nap, mintha dicsfényt vonna.

— Ki ez a Wernijhora?
Odahaza azután az anyám ideadott egy régi könyvet, Wernijhora élettörténetét.

Népének volt, — jóslatokat mondott. Nem garasokért, — lelkiszükségletből. Bebolongta az országot, mely akkor széttagoltan, elalélva feküdt, bejárta az országot, mint halálraitét

fajtájának, rabláncban selymő népének tiltakozó, hitetébresztgető, eleven, sajjó lelke. A hang művésztévé és a szó művésztévé magasztosította őt az ő, halálba bele nem nyugvó, életet, feltámadást hirdető rajongása:

— Akkor lesz újra szabad és nagy Lengyelország, ha a Visztulában török seregek itatják lovaikat.

Ezt jóslta Wernijhora.

Könyvbujó, azkeptikus, szomorú kölyök voltam és a mesék fölött mosolygó, az élet látására már megnyílt szemű, koravén gyerek fölényével siklottam át a vándor népének naiv jóslatán.

Ugy hatott ez rám, mintha azt jóslta volna, hogy nyugaton kél fel a napunk.

... Mikor itatják a Visztulában lovaikat a törökök?... Soha napján.

Vasárnap elfoglalták. 1917. telének végén volt ez. Odahaza jártam Krakóban, mint ulánus tiszti.

A Glanty-ban sétáltam, a belvárost körülölelő gyönyörű gesztenyesorokban, a hótakaró alatt tavaszváró hatalmas virággyagok között...

A Wawel hegyére szándékoztam.

Már a gyönyörű hegy szerpentin-utján balagtam, a mikor újságárosok harsány kiáltása riasztott föl merengéseimből:

— Külön kiadás!

— A központi hatalmak elismerték Lengyelország függetlenségét!

A szívem a torkomban harangozott, a szájam kiszáradt. Remegő kézzel téptem ki a rikáncos markából egy lapot és nem is olvastam, hanem ittam a csodás hírt a megszületett csodáról.

Hát mégis igaz a temetőkapuk aranybetűs ígérete!

A nap leáldozóban volt, mint azon e képen.

Feltámadunk! Wernijhora feje fölött.

Szemem végig kalandozott a messi horizonton, a honnán nagymessziről ágyuk koncertje duruzsolt, végig simogattam Krakó háztetőit, a templomok havas ormait, azután Podgorzéra tévedt tekintetem.

És a Visztula fővényes partján egy ezred török lovas itatta a lovát...

— Wernijhora! Wernijhora! Látod-e nagyapó ott font-rül? Itatnak már a törökök! Itatják lovaikat a Visztulában!

...Hát felkelhet, fel is fog kelni az önk napja is nyugaton. Csak hinni kell benne.

Mi egyénenként meghalhatunk... A nemzet az réér... Csak hinni kell benne, urak!

KÜLÖNÖS emberek ültünk együtt a vendéglő asztalánál. Lojzi, az ösztövr törvényszéki hivatalnok, a kitől pompás Görtzlátesővét és apjáról maradt, sodrott, vaskos aranyláncát nem tudják elnyerni a bookmakerek ott künn a turfon, noha esküt tesz rá, hogy ez irányban valóságos komplottokat szőnek e sötét lények. — Lojzi már kissé többet ivott és engedetlenül hajtogatta:

— Fog még rám vigyázni a Kotányi. Pedig ő csak olyanok felett öröködik, a kiknek jól megy a soruk, mert ő rezon-ember.

Pali bácsi, a kiről egyáltalán nem volt bizonyos, vajjon ki tudja-e fizetni holnap a hotel-számláját, rezignáltan ismételtette:

— Félek, hogy a fiatal Wastley lordot teljesen kifosztja az a karvalymájú Lodge. Jaj annak, a kit a karmai közé kaparít ez a pénzhiéna. Olvasom a Wordlban...

Azonban Dezső magyarázni kezdte az angol nyelv csodálatos gazdagságát és ez előadása közben — mondhatom — valamennyiünket szívdobogóttá azzal a kijelentésével, hogy ifjúkorrunk olvasmányainak déleleg, vitorlás tengerjáróját nem Sónér-nek, hanem Szkuner-nek kell kijelenteni.

A cigány véletlenül azt a keserű izü dalt kezdte játszani, hogy:

Lesz még kikelet
Kolozsvár felett.

Ez a végeérhetetlen sirásként ható melódia, a mint ömlött a hurok közül, étel — és bor párák és dohánnyfüstön át, valahogyan belevette magát — mint valami vigasztalan kőd — a lelkek minden esücskébe.

Eliszapolta ez a Lojzi hiúságos nagyralátását, hogy órá testörként fog még vigyázni a praktikus és naplopó Kotányi; elsúlyedt ebben a ködben a Dezső Leszkunerje a briggekkel és fregattokkal, valamint Pali bácsi angol mágusát féltő altruizmusával együtt.

A fejek lekókkadtak, mint a tikkadt, jégverte kalász és az asztalkendőn tétován dobolni kezdtek az ideges ujjak, mintha Rákóczi munkácsi dobosának hazajáró lelke suhant volna végig a termen.

Valaki egészen halkán, mintha csak saját magát biztatná, mondani is kezdte:

Ugy ved, hogy föld rengjen,
Eg is vissza zengjen!
A ki él, meghallja,
Sőt azt is, ki halva

ÁI

mert ezek;

jelentőséggel a péntek és enül szeren a vasárnap egyáltalában zat. András be vadász a

lamit, vissza vadász, mert és. Ha rossz beverni és a n fordulva, íbat erre a séjének. Al rossz előjel, van, es sem

szaton vala- biztos vadat kót mond a k egy ha- zslát, ennek oka, hanem rossz előjel.

nak is van- sen vadász- lenségekkel, gyar vadász vadászeso- ros éjszaká- levegőn és ntos tagjai- sódállatok- názzák és a vadászt. melyek ut- vesztik

sterség így g ezekbe a is befész- és bár ne- árságban okban egy belőle va-

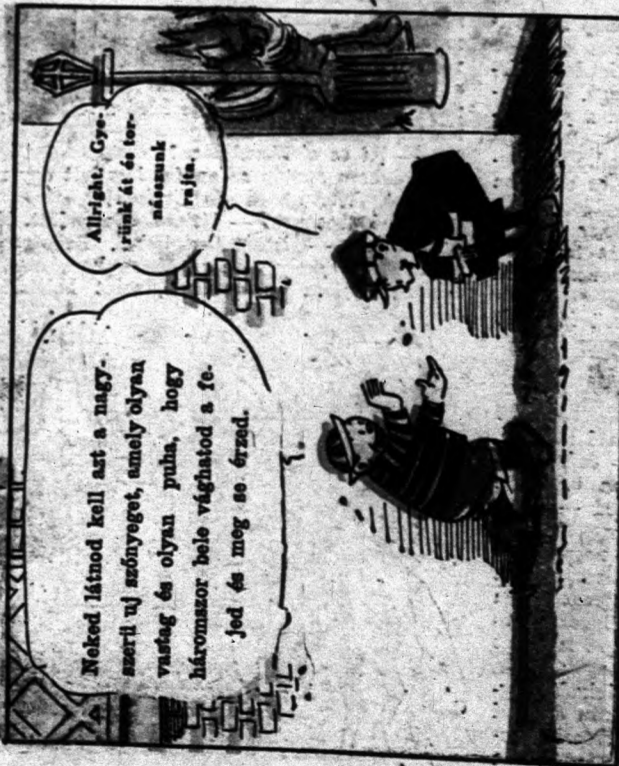
A VASARNAP NAGY HUMOROS OLDALA

Rajzolták
Gene Byrne

CSINTALAN PETI KALANDJAI

En az első
csütörtök
ben, hogy bü-
vös szőnyeg
látok.

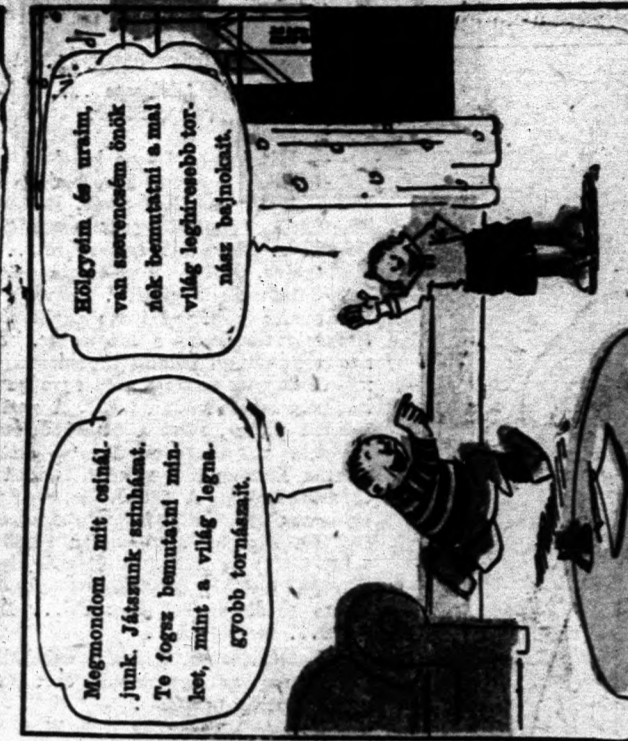

Neked látnod kell azt a nagy-
szőrű új szőnyegét, amely olyan
vastag és olyan puha, hogy
háromszor bele vágthatsz a fe-
jed és még so. érzed.

Allright, Gy-
rinék át és tor-
násszunk
rajta.

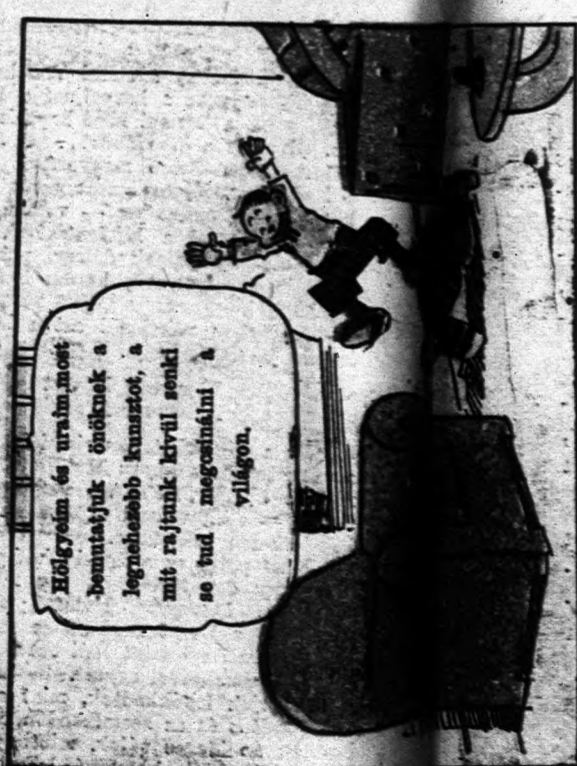

Tényleg, pompás
szőnyeg. Nézd
csak, milyen nagy-
szőrű buccáncet,
mások rajta vetni.

Megmondom mit csinál-
junk. Játsszunk színházat.
Te fogsz bemutatni min-
ket, mint a világ legna-
gyobb tornászait.

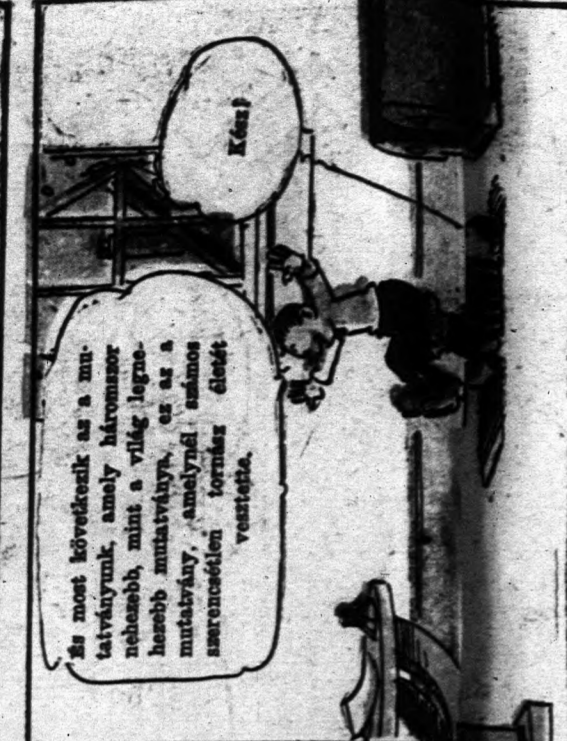
Hölgyeim és uraim,
van szerencsém önök
nek bemutatni a mai
világ legújabb tor-
nász bajnokait.

Hölgyeim és uraim most
bemutajuk önöknek a
legnépszerűbb kumustot, a
mit rajtunk kívül senki
se tud megcsinálni a
világon.

Hölgyeim és uraim, az előbbi
mutatványunk valóban a világ
legnépszerűbb mutatványa volt, de
amit most mutatunk be, az kéf-
szer olyan nehéz.

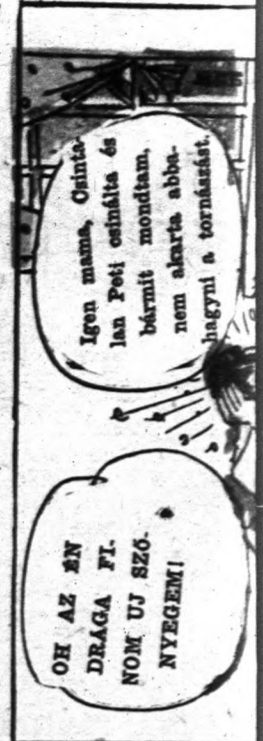

és most következnek az a mu-
tatványunk, amely háromszor
nehézebb, mint a világ legne-
hezebb mutatványa, az az a
mutatvány, amelyről számos
szerencsétlen tornász életét
vesztette.

Kérem!

MAMA GYERE SISS
NÉZD CSAK MEG, HOGY
AZ A KOMISZ CSINTA-
LAN PETI MIT CSINÁLT
A SZOBÁBAN. SISS MA.
MA!

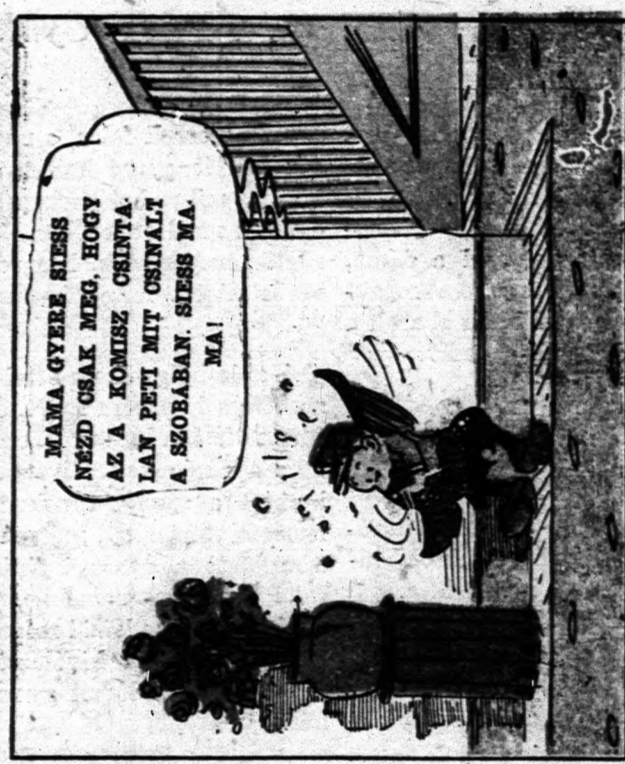
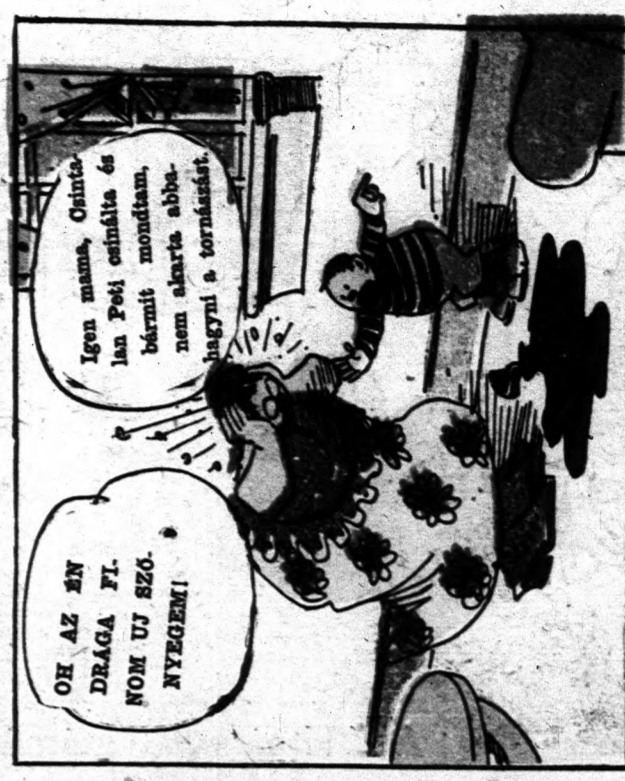
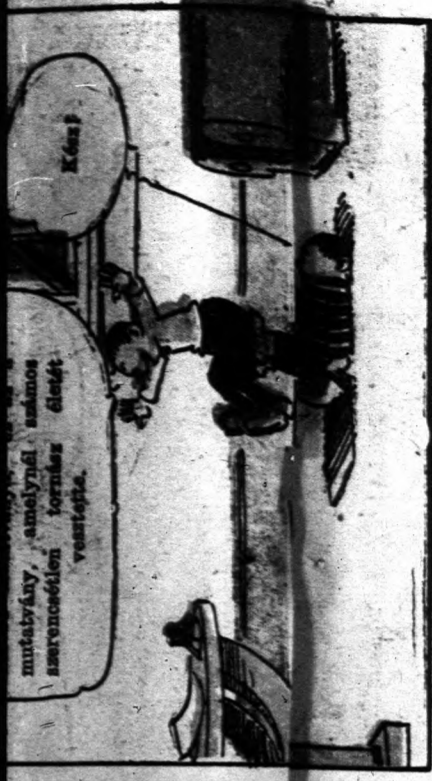

OH AZ EN
DRAGA FI.
NOM UJ SZÓ.
NYEGEM!

Igen mama, Csinta-
lan Peti csinálta és
bármint mondtam,
nem akarta abba-
hagyni a tornászait.

10002VLE1A2

A VA

A "Vasárnap"

A MENYECSEKE arcára Letette a krumplicsasztra, maga elé néz, aztán sóhajtott egyet. Aztán felkapta a fejét. Messzire tévővázó képzelet, egy keményhossu szép, barna, nyáju, patyolatíngü valaki, rozsfeszült gömbölyü karjain. A menyecske melé nyugtat mint a viharzásnak ringó tenyélkéből fájdalmasan szakadt. — Zsuzsi!

Az ember még hajnalban... A kereskedő a nagy dolgot kapott kocsi, huszezer koronát borát elviszi Dunaföldvárra. Az ember, bár azon a napon ta hazahordani, mert a sok esze neki, a huszezer koronás kereszta szándékát, gondolta, ha vedett a széna, még kibír egy reskedő mellé állott.

A menyecske is örült a jó nap vidám volt, most azombra vacsorára várta az urát, nagy tenkedett hozzá s pajzsa ledobbantott szívébe egy gondolat. — Zsuzsi!

Az ördög mosolygott, a meztébb lett.

A gondolat nőtt, eszedett. Akármerre nézett, mindenütt ta, akármit hallott, mindenből Zsuzsi. Mert Zsuzsi Dunaföldváron meg odament fuvarba.

Szemei előtt hirtelen torony a szénaboglya, aztán esett az ugy folyt a viz.

— Hát persze! — rágódott lat. — A széna füstöl a sok esze.

Az ura mégis a fuvarra vált.

Mert a Zsuzsit akarta látni. Az ördög kacagott, a vizes ró lyukat furt s a lyukon kereszengette a vizezseppet. A vizez kopantak a konyha kőven s harródott a menyecske fülehez. Minták volna: — Azt!... Azt!... Azt!

Zsuzsi szép, barna, keményhossu volt a szeme égett, mint a tűz, eszedett szakadt el a faluból Dunaföldvárra.

Azóta már el is vált az ura ördög bizsergette a vérért és széna bőrébe.

Azt szerette, akit utoljára látta s valamikor legénykorában is szívesen legyerkedett a jóvérű. Tudta hát a felesége, hogy szíve.

Az óra hatot ütött.

A menyecske felugrott:

— Nem jön! Most már bizonyosánál volt. Különbön már itthon.

Lázasan lihegett, a féltékeny szíve s amint gyöttrődött, kíméletlenül felderült, a szeme villámlott. — No megállj! Majd megmutatom hol voltál!

Félrelökte a krumplicsasztra a ládát az udvarra, marék kukorica gatta a csirkéket, kiszemelte a vérebbet, megfogta s a tervbe krumplic helyett olyan csirkeparatott, hogy a harmadik szomszéd dozott a szaga.

Aztán bort hozott, másfél liter. Mikor a paprikás az asztalra pirospor pedig ott csillogott a fés kinyitotta az almáriumot, aztán kódott.

A rövidujju ing ugy feszült ha márványra simult volna, a kőly fehéren csillant a lába, barna kontyosodott a menyecske kére. Belenézett a tükörbe, aztán derekát.

— Most már jöhet az ember. És dalolva rakosgatta a széna az edényeket.

A kocsi fáradtan zörgött az udvarra. Az ember is álmos volt, a hordó Nehéz volt a hordó, sok ide levették a kocsirol s mivel ma

AZ IGAZI : - : A "Vasárnap" számára

irta: ifj. Krudy Gyula

A KOPOTT, külvárosi lelencház előtt elegáns autó állt meg egy őszi délelőtt. Libériás inas pattant le a soffőr mellől és selyemruhás dáma szállt ki a kényelmes bőrülésből.

A rügybefakadt fákon szürke verebek melegedtek és a fák alatt fegyencruhás gyerekek szaladgáltak a tágas udvaron. Kíváncsi szemekkel fogadták a ritka automobilt, áhittattal csodálták a szép hölgy finom selyemruháját és ájkukról elhervasztotta a mosolyt a meglepetés.

A lelencház kis lakói nem ismerték az autót és a selyemruhát, hisz a lelencház vendégei gyalog jártak, rongyos bluzt, kopottas szoknyát viseltek és sihasem merészkedtek túl a kerítésen. A lécek közé szorított arccal lesték a kis lakókat, sósperecet pattogatott kukoricát vagy krumplicukrot dugtak be a rácson. Nagyokat sóhajtoztak; örvendeztek, ha egy-egy gyereket megsimogathattak a sok közül, aztán dolguk után siettek, szívük körül a melegítő érzéssel, hogy a lencek között biztosan látták a sajátjukat is.

Vagy éjjel jöttek. Titkonlopóztak a kapuhoz. Papirosba, rongyokba csavart apró csomagot tettek a küszöbre s ideges reszkető kézzel megrántották a lelencház csengőjét. Egy utolsó csókot lehelték a nyöszörgő csomagra és eltűntek az éjszakában.

A váratlanul érkezett előkelő dáma még az intézet igazgatóját is zavarba hozta. Reménytelennek látszó titkos küzdelembe bocsájtkozott en-

gedetlen, folyton félreacsuszó nyakkendőjével és szörnyen restelte elhanyagolt körmeit.

— Kedves uram, — kezdte megnyerő hangon regényes mondókáját az ismeretlen asszony, — néhány kisfiut szeretnék magamhoz venni a lelencházból.

— Igen, — bólintott megkönnyebbülten az igazgató, mert közben sikerült rakoncátlan kravátlíját rendbeszednie, — az nagyon egyszerű. Az állam vállára rengeteg teher hárul. Szívesen ad megbízható embereknek örökbe lenceket.

— Tíz év körüli fiukat szeretnék. Olyan idős lenne az én kisfiam is most, ha még meg lenne. — Könnyek fátyolozták a szép asszony szemeit, a hangja reszkedett a belső izgalomtól, mikor beszédét folytatta:

— Alig fél éves korában vesztettem el. Aztán kimentünk az urammal Amerikába. Dolgoztunk, küzdöttünk; a szerencse is ránk talált. Most

jöttünk vissza, gazdagon. Pénzt küldött az Isten, de gyereket többet soha... Olyan kisfiukat szeretnék, — mondta lesütött szemmel a dáma, — akik még csecsemőkorukban kerültek ide; én akarok a mamájuk lenni egyedül.

— Hadiárvák nem lehetnek? — kérdezte szinte üzleti hangon az igazgató. — Azokból van egy egész sereg!

— Nem! — felelte határozottan a vendég. — Azok emlékeznek még a szüleikre.

Az igazgató becsengette a felügyelőt és berendelte a kilenc éves fiukat, a hadiárvák kivételével.

Nyolc buksi gyerek sompolygott be a félelmes hírirodába. Csöpp agyuk eszevesztetten dolgozott. Mindegyiknek egész sor "büne" volt raktáron, amelyek bármelyikéért kijárt a nádpálca.

Az egyik köpködni szeretett az emeletről, a másik kis bieskát szorongatott a zsebében, a harmadik embert rajzolt a

frissen meszelt falra, a negyedik labdát gyurt harisnyájából. De mikor beléptek az irodába és meglátták a vendéget, rögtön megéreztek, hogy nem verés végett lettek berendelve.

A szép hölgy szeretettel nézegette a kopaszra nyirt, egyforma ruhába bujtatott, csenevész apróságokat. Kíváncsian kereste a sápadt arcokon az ismerős vonásokat, melyen tekintetett a gyakori sírástól fakó gyermekszemekbe, de nyolc kis lelencc közül még egy anya sem tudja kiyálasztani nyolc éve nem látott gyermekét.

— Nem tudok választani köztük, — sóhajtott szomorúan. — Mindet magammal viszem...

Uri házba került a nyolc kis lelencc. Finom ruhákat kaptak, pihe párnán háltak, egész nap csokoládét ehettek és szelid tanító ur vigyázott rájuk, aki sohasem verte meg egyiküket sem nádpálcával.

És a szép dáma is olyan egyforma szeretettel bánt velük, mintha valamennyi a sajátja lett volna.

...Csak a kilencedik kisfiu maradt a lelencházban. Difteritiszben feküdt a járványkórházban, mikor a mamája kereste...

A VACSORA

A "Vasárnap" számára írta: Nyári Andor

A MENYECSKE arcára árnyék suhant. Letette a krumplicsalát telt tálat az asztalra, maga elé nézett, gondolkodott aztán sóhajtott egyet.

Aztán felkapta a fejét. Messzire tétovázó képzelete előtt megjelent egy keményhossu szép, barna, bokorugrós szoknya, ptyolatingü valaki, rövid ujjú vágósan feszült gömbölyű karjain.

A menyecske melle nyugtalanul emelkedett, mint a viharzásznak ringó tenger és zaklatott lelkéből fájdalommal szakadt a sóhajlás:

— Zsuzsi!

Az ember még hajnalban fuvarba ment.

A kereskedő a nagy dologidőben sehose kapott kocsi, huszezer koronát ígért neki, ha a borát elviszi Dunaföldvárra.

Az ember, bár azon a napon a szénáját akarta hazahordani, mert a sok eső már megártott neki, a huszezer koronás keresetre megváltoztatta szándékát, gondolta, ha már eddig szenvedett a széna, még kibír egy napot a borkezeskedő mellé állott.

A menyecske is örült a jó keresetnek, egész nap vidám volt, most azonban, amikor már vacsorára várta az urát, nagy titokban odacsettenkedett hozzá az ördög s pajzán kedvében belobbantott szívébe egy gondolatot:

— Zsuzsi!

Az ördög mosolygott, a menyecske arca sötétebb lett.

A gondolat nőtt, szélesedett, színesedett. Akármerre nézett, mindenütt a Zsuzsit látta, akármit hallott, mindenből Zsuzsit hallott.

Mert Zsuzsi Dunaföldváron lakott, az ura meg odament fuvarba.

Szemei előtt hirtelen toronnyá magosodott a szénaboglya, aztán esett az eső, hogy csak úgy folyt a víz.

— Hát persze! — rágódott benne a gondolat. — A széna füstöl a sok esőtől.

Az ura mégis a fuvar vállalta.

Mert a Zsuzsit akarta látni!

Az ördög kacagott, a vizes sajtár alján apró lyukat furt s a lyukon keresztül egymásután engedte a vízsepeket. A vízsepek lomhán koppantak a konyha kövén s hangjuk élesen verődött a menyecske füléhez. Mintha azt lotyogták volna:

— Azt!... Azt!... Azt!

Zsuzsi szép, barna, keményhossu menyecske volt a szeme éggett, mint a tűz, pár esztendővel ezelőtt szakadt el a faluból Dunaföldvárra.

Azóta már el is vált az urától, mert ezer ördög biszergette a véréit és sehogyansem fért a bőrébe.

Azt szerette, akit utoljára látott.

S valamikor legénykorában a fuvarosunk is sziveskedett a jóvérű leány körül.

Tudta hát a felesége, hogy miért dobog a szíve.

Az óra hatot ütött.

A menyecske felugrott:

— Nem jön! Most már bizonyos, hogy Zsuzsinál volt. Különben már itthon kellene lennie!

Lázasan lihegett, a féltékenység rágta a szívét s amint gyöttrődött, kímélődött, az arca hirtelen felderült, a szeme villámot vágott:

— No megállj! Majd megtudom én, hogy hol voltál!

Félrelökte a krumplicsalát telt tálat, kiszaladt az udvarra, marék kukoricával odacsalogatta a csirkéket, kiszemelte közülök a legkövérebbet, megfogta s a tervbevett paprikáskrumpli helyett olyan csirkepaprikást rotyantott, hogy a harmadik szomszédba is elcsiklandozott a szaga.

Aztán bort hozatott, másfél literet.

Mikor a paprikás az asztalon gözölgött, a pirosbor pedig ott csillogott a tányérok mellett, kinyitotta az almáriumot, aztán lázasan öltözködött.

A rövidujju ing úgy feszült a karján, mint ha márványra simulna, a rövid szoknya alól fehéren csillant a lába, barna haján pirosan kontyosodott a menyecske kőtött kendő.

Belenézett a tükörbe, aztán megriszálta a derekát.

— Most már jöhet az ember!

És dalolva rakosgatta a szekrény tetejére az edényeket.

A kocsi fáradtan zörgött az országúton.

Az ember is álmos volt, a lovak is.

Nehéz volt a hordó, sok időbe került, amíg levették a kocsirol s mivel már öreg délutánra

járt, mikor mindent rendbe tettek, a fuvaros nem sokat időzött, megetette, megittatta lovait, aztán hazafelé döcögött.

Nem is gondolt a Zsuzsira, fáradtan bóbiskolt az ülésen.

Pedig ha tudta volna, hogy mi vár rá odahaza!

— Na megállj!

A menyecske felneszelt.

A kocsi az udvarra fordult.

— Megjött!

— Mag, hála Isten!

A menyecske ravaszul hunyorított:

— Elég hamar.

Az ember bólintott:

— Siettem.

Aztán az asszonyra nézett:

— Hanem megérkeztem... Van-e vacsora?

A menyecske mosolygott:

— Van.

— Akkor jól van, — szólt az ember, kifogta a lovakat, aztán bementek a szobába.

Az ember nagyot nézett.

— Paprikás csirke, aztán bor. Hm. Az asszony ugyancsak kitett magáért!

Evet, aztán ivott.

A menyecske nem szólt egy szót sem, csak nézte az urát és várt.

Az ember jólakott s mikor az utolsó falat után nagyot akart inni a megmaradt borból, a pohár megállt a kezében.

Csak most látta meg asszonyát.

— Ejnye, de szemrevaló eseléd ez a Juli! — gondolta vágyón, aztán megitta a borát.

A menyecske észrevette a pillantást, asszonyi lelke megértette a rövid pauzát, de úgy tett, mintha miről se tudna, fellelett egykedvűséggel felállt s mialatt az üres edényt szedegette az asztalról, csipőjével "véletlenül" odasimult embere oldalához, forró karját pedig az arcához érintette.

Az ember megmozdult, aztán a formás teremtest olyan kevesen magához kapta, hogy a menyecske csak annyi ideje volt, hogy a lámpát hirtelen lecsófolhatta.

Aztán elcsendesedett.

Elmult egy hét.

Megint sok eső volt, most meg a csalamádé romlott.

Az ember elhatározta, hogy hazahordja.

A kereskedő beállított hozzá:

— Eljön-e fuvarba? Bort kellene szállítani.

— Hová?

— Adonyba.

Az ember megrázta a fejét, már éppen ki akarta mondani, hogy nem ér rá, de hirtelen elnyelte a szót.

És ebbe jutott a multkori paprikáscsirke —

boros — édes este, a szíve megdobbant, egy olyan estéért érdemes oldalba rugni a csalamádét. Mert bizonyos, hogy az asszony most is úgy várja majd, mint a minap.

Ránézett a kereskedőre, aztán bólintott:

Elmegyek, — mondta szárazon s a szeme sarkából a menyecske felé vágott.

A menyecske egykedvűen dolgozott.

Az ember befogott, aztán elindultak a borral.

A fuvaros alig várta, hogy végezzék dolgukat, sietve ment haza.

Vidám volt, a szeme csillogott, repülni szeretett volna.

Hogyne, amikor várja az asszony!

De nagyot csalódott. Az asszony ugyan várta, de csirke helyett krumplicsalát párolgott az asztalon, a bornak híre se volt, aztán se rövidujju ing, se bokorugrós szoknya, se semmi.

Elkedvetlenedett, aztán ránézett az asszonyra:

— Hát a bor holvan!

— Bor! — huzta fel a vállát a menyecske. — Mit gondol! Így is nehéz az élet. Még bort is vegyek.

Az ember esendés maradt.

— A multkor is nehéz volt az élet. Mégis vettél.

A menyecske összeráncolta a homlokát:

— Mikor!

— Mikor Dunaföldváron voltam.

A menyecske elfordult.

— Az más volt.

Az embernek gyanuja támadt:

— Miért! — kérdezte csak úgy.

A menyecske elbiggyesztette az ajkát:

— Azért.

— De nem úgy van az! Kardoskodott most már az ember. — Mondd meg!

A menyecske szabódott:

— Ugyan már! Ne okoskodjon!

— És el akart menni.

Az ember megfogta a karját:

— Addig innét nem mész el, amíg meg nem mondd, hogy miért vártál a multkor olyan szépen és miért nem vártál most.

A menyecske egy ideig hallgatott, rángatta a vállát, aztán durrogva felelt:

— Azt hittem akkor, hogy Zsuzsinál volt. Aztán próbára akartam tenni, hogy — igazán volt-e nála.

Az ember megértette, a melle kidomborodott:

— Hát voltam nála! — mondta csillogó szemmel.

A menyecske azonban elnevette magát és ellegyintett.

— Beszélhetsz! — gondolta magában, mivelhogy az ilyesmi megítélésében az asszony csalhatatlan.

A PRIMADONNA ÉS A BÁRÓ

A "VASÁRNAP"

számára írta:

Szegedy István

A PRIMADONNA nem volt primadonna és a báró nem volt báró.

A dolog egyébként így kezdődött:

A primadonna ment elől és a báró tisztes távolból követte. A primadonna egyre lassította lépteit, úgy, hogy a báró akarva nem akarva, egyszer csak ott állott a primadonna mellett.

A báró tizenkilenc éves volt, a primadonna tizenhat. A kritikus jllanatot bekövetkezett.

— Báró Véghey vagyok, — szolt Kis Péter kirakatredezohelyettese, a Nagy és Molnár cég reményteljes alkalmazottja. — Bocssáson meg, hogy bemutatkozom, de az ön elragadó szépsége, satöbbi, satöbbi. Nem tudtam ellentállni satöbbi, satöbbi. Még egyszer kérem, nagyon kérem, nézze el ezt a neveltségemet satöbbi. És engedje meg satöbbi.

Már tudniillik, hogy a primadonna, bár e pillanatban ismeretlen hölgy, engedje meg. Engedje meg, hogy a báró, azaz, hogy voltaképpen Kis Péter satöbbi, hogy tehát a bemutatkozó férfivel elkísérhesse önagságát.

Önagsága szörnyen megijedt, önagsága ugyanis, mint Nagy Rozál, facér masanódeány, soha életében még eleven báróval nem beszélt. Vitt ugyan haza kalapokat - bárói, meg grófi házakhoz, de ott a portás uron meg esetleg a szigorú komortént ugyan, hogy a hívós és sötét kapujában egy elegáns férfialak nán kívül nem volt alkalma a társadalmi közlekedésre. Néha megtörshant el mellette. A portás mélyen leemelte a sapkáját.

— Alázatos szolgálja, báró ur! Rozália a falhoz lapult a kapujában. A szíve majd kiugrott a torán, valahányszor egy ilyen rettenetes nagy ur elhaladt mellette.

Es most, a ligeti tavaszban, mellé áll az a fiatal férfi, báró eleven bááll és arra kéri, szépen, alázatosan, hogy elkísérhesse.

Majd eljált ijedtében.

Mínthogy azonban a nők épp azokban a pillanatokban tudnak legvilágosabban gondolkozni, amelyekben legközelebb állanak az elajulás-hoz. Rozálka agyában is az első ijedség dermesztő jeget az elhatározó gondolat forrósága váltotta fel.

Ezt a rettenő társadalmi különbséget, — báró és masamódi — el kellett valahogyan enyészteni. Ha Rozálka regényolvasással tölti vala üres óráit, ugy bizonyára grófnőnek mondja magát. Amiből aztán nagy bajok következtek volna, minthogy Rozálka öltözéke nem éppen főúri rangot árult el. Szerencsére Rozálka a munka, az eleven élet embere volt s így a grófnői megoldás helyett sokkalta talpraesettebb és célravezetőbb ötlete támadt.

— Zöldváry Cinei vagyok, — szolt a bemutatkozásnál, — a Kültelki Szinpad primadonnája.

Most aztán Kis Péteren a kirakat rendezohelyettesen volt a sor, hogy szivdobogást kapjon a megilletődéstől. Primadonna! — Istenem, a bájos és illatos embervirágok egyike, akiknek megjelenése hétszázódo esemény volt a Nagy és Molnár cégnél; akiket a szigorú Molnár ur mindig és kizárólag személyesen szolgált ki és akikre Kis Péter ur a személyzet szürke tömegében omolva, a hódotat sűrű tömjénfüstjébe burkolt vágyó pillantásokat vetett, lopva, a pulmögötti világrész homályából.

— Kültelki Szinház primadonnája, — erősítette meg önmagát Rozálka, most már Zöldváry Cinei. — Amennyiben a báró ur olyan kedves volna, hogy néhány lépést elkísérne, ugyan mi kifogásom lehetne ellene!

Kis Péter, azaz báró Véghey megvolt rendülve sikerétől. Egy primadonna, egy eleven primadonna, egyike ama bájvirágoknak, akikre eddig csak a szolgálati távolság mérhetetlen messzeségéből vetett néhány gyámoltalan pillantást, itt áll előtte és szívesen beleegyeznek, hogy elkísérhesse.

Ez még a Molnár urral sem igen történhetne meg. Kis Péter rögtön lepergette ugyanazt a képet. Molnár urat téve önmaga helyébe, Molnár ur, ugy mint ő, megpillantván a primadonnát, bizonyynyal megszapórázná lépteit, elébe vágná és mély alázattal megemelné a kalapját és azzal menne tovább. Ó, az ki van zárva, hogy Molnár ur meg merné szólítani a primadonnát. Vagy éppen kísérgetni a ligetben. Na meg csak az kellene. Hogyisne. Hogy jönne ahhoz a Molnár ur. A primadonna bejön a boltba, megveszi a selyemharisnyát, finet és egy bájosmolylyal ajkán kilibben a boltból. Azzal aztán a Molnár ur el van intézve. Molnár urnak a primadonnával való minden kapcsolata megszünt. Bezzeg ő!

Bezzeg ő, Kis Péter, bár e pillanatban báró Véghey, hát az egy egészen más dolog. Ő nem üzleti összeköttetésben áll a primadonnával, ő nem, ez már sokkal több, ez már társadalmi ügy, ez az elkísérés. És, istenem, olyan szép a tavasz a ligetben, mit lehet tudni, a primadonnák oly szépségesek. Lehet ebből még szerelem...

Ezt már Kis Péter nem merte végiggondolni. De a megkezdett gondolat elég volt ahhoz, hogy a kirakatredezohelyettese horpadt mellét bárói büszkeségüvé dagassza. Ott lépdelt a primadonna mellett, délelegon, mint egy oroszánvadász.

Beszélgetésük, szavaik nem emelkedtek felül az átlagos ligeti udvarlások szintjén. De a szavak különös színt és súlyt nyertek a számukra, hiszen egy eleven báróhoz és igazi primadonnához intették azokat. A hála forrósága öntötte el őket, amiért a másik rangja, címe által ama napsugaras ligeti délelőtre gondatlanul kiemelkedtek zuzott, visszasszorított életükből. Ez a forróság nagy, diadalmas, szépítő szerelem fűtött hullámain ringatta őket a ligeti fák közt és egy elhagyatott uthajlásnál ellenállhatatlan vágyakozással borultak össze.

A legszebb délelőtöt is végére viszi a könyörtelen előre haladó nap; a primadonnának s a bárónak válni kellett. Tüzes esküvések között állapították meg a legközelebbi találkozásuk idejét s az első nagy szerelem csillogó kincseivel szívükben tértek meg szürke otthonukba.

Az élet nyomasztó gondjaitól a legnagyobb szerelem sem szabadít és a primadonnának, aki végeredményében mégis csak facér masamódeány volt, állás után kellett néznie. Kalapüzletben nem talált alkalmazást, ellenben a Nagy és Molnár-cégnél volt egy elarusitónői állás üresedésben. Rozálka bement és a szigorú Molnár ur, üzleti elveinek rideg és éies felsorolása mellett, alkalmazta őt az üzletben.

Másnap reggel belépett Rozálka. Üzletnyitás után néhány perccel érkezett, a nagy kirakat belső üvegajtaja nyitva volt, háttal az üzletnek fiatal férfi rendezkedett a kirakatkban. Rozálkát, amint kalapját letette, az első segéd vezette be a fiókok rejtelmeibe. Rozálka feszült.

ten figyelte a magyarázatot, de fél-szemmel mindig a kirakaton csüngött. Onnan, ama rendezkedő fiatal férfi felől, ugy érezte, valami végzettség árad felé. Szívszakadva várta, hogy megforduljon, de míg a D. M. C. cérnak geográfiai fekvését tanulmányozta, egyben forrón imádkozott, bár ama férfi sohase fordulna meg és az a bizonytalan-ság, a fuldokló, kapaszkodó remény örökké tartana.

Háiba volt minden. A fiatal segéd kilépett a kirakatkól, beszárta az üvegajtót és megfordult. Rozálka megpillantotta és halkán felsikoltott. Kinzó sejtelve valóra váti. A kirakatredezó személyében Véghey báró, első, nagy tavaszi szerelem állott előtte.

Most Kis Péter is megpillantotta Rozálkát, a primadonnát. Tágult pupillákkal meredtek egymásra. Az illuziók fellegrára susztorogva omlottak össze.

Gyülölettel fordultak el egymástól.

PAZAR pompa minden kérédo ragyogás, a telen vagyon kissé tödó fitogtatása tette rázatossá a nagy szálló hallját. Talmas zsölyékben terültek vendégek, az urak szmokingba, hölgyek drága toalettekben, s tan, főképen azért, mert vak szem nétek erre-amarra és kerest, ami érdeklődésüket feleltatná. Nehéz földaf, mert nagyitke emberei gyültek akiket talán már az üzlet sem érdekelt, legfeljebb a prima, mely lehetségessé teszi, az összeget kockáztassanak: a gadás. Halkan beszüremelő zené mosítja el az óráit teához kezdő unatkozó társaságot.

Az egyik zsölyében egy már paszodó, nagyon elegáns ur határozottan küzd az unalom. Félig hunyt szemmel néz körül várja a véletlent, mely egy kirakozást hozzon neki.

Közel hozzá egy zsölyében egy fiatal ur helyezkedik el s csak világunt arecal bálunt el, úgy hat, mint aki oktat szerencsétlen.

Az öregur ránéz, de csak egy lanatra és máris elfordítja a

— A mai fiatalok! gonmagában és nem szereti ezt a suit ifjunt. Ujabb pillantást vet éppen amikor ez lenyel egy

LEKESZEK, ISKOLA
MAGYAR ABC
10 vagy több darab
10 Dollár értékű
Regényolvasás te
50% Engedmény
\$5.00
Megtakarítás

Magyar
VILAGHIRU I

Balzac: A szamárőr
Birtó Lajos: Gória
D'Annunzio: A tűz
Dehl: A sas útja
Dickens: Két virág
France Anatole: Az Istenek szemjarmu
— Pinguinok szigete
Gelerstram: Az ócska
Gorkij: Az anya
Hedermans: A vérszade
Holtai: Hét sovány üstendó
Jensen: Dóra asszony
Kellerman: Az alagut
Válogasson e népszerű írök m

Eljen ezzel a rendkívüli jut egy gyönyörű
Kérje részletes könyvv, leme
Rendeléseket utánvétellel küldünk
hozzánk szem
Amerika legnagyobb
KEREKE
208 EAST 86th STREET

EGY ELŐKELŐ SZÁLLODA HALLJÁBAN

A Vasárnap számára írta: Moly Tamás

PAZAR pompa mindenféle, kérkedő ragyogás, a féltelen vagyon kissé tolatkodó fitogtatása tette káprázatosabbá a nagy szálló hallját. Hatalmas szölyékben terültek el a vendégek, az urak szmokingban, a hölgyek drága toalettokban, s unottan, főképen azért, mert vak szemmel nérték erre-amarra és keresték azt, ami érdeklődésüket felelősen tartaná. Nehéz földadat, mert itt a nagytöke emberei gyűltek össze, akiket talán már az üzlet maga sem érdekelt, legfeljebb a probléma, mely lehetségessé teszi, hogy összegeket kockáztassanak: a fogadás. Halkan beszűremlő zene állmosítja el az ótárai teához gyülekező unatkozó társaságot.

Az egyik szölyében egy már kopaszodó, nagyon elegáns ur ül és határozottan küzd az unalommal. Félíg hunyt szemmel néz körül és várja a véletlent, mely egy kis szórakozást hozzon neki.

Közel hozzá egy szölyében most egy fiatal ur helyezkedik el s ugyan-csak világút arccal bámul maga elé, úgy hat, mint aki okatlanul szerencsétlen.

Az öregur ránéz, de csak egy pillanatra és máris elfordítja a fejét. — A mai fiatalság! gondolja magában és nem szereti ezt a fásult ifjút. Ujabb pillantást vet reá, éppen amikor ez lenyel egy ási-

tást. Az öregur összeszedi minden energiáját, hogy ne ásitson szintén.

Körülnéz a hallban és most... most kerekre nyílik a szeme, tűz kezd lobogni benne, az ajka, orcimpája megremeg, az ujjai megmozdulnak, észre se veszi, hogy felül, egyenesen ül a szölyében és a fejét előrenyújtja kissé... Észre se veszi, amikor félíg hangosan mormogja:

— Kete haja vastag fonatban, mint egy korona díszlett a fején, mely, sötét szeme ragyogott finomvonalt orrocskája alatt élénken piroslott a mesterien megrajzolt száj és az álla kívánatos volt és finom, mint az őszibaraek nemes fajtája. Oreái hamvasan barnák és pirosak — nem csoda, hogy magára vonta nemcsak az urak, hanem a hölgyek figyelmét is a legjobb értelemben.

— Nagyon szép, — mondta lassan, minden nagyobb felindulás nélkül a fiatal ur. — Jól illik neki a ruhájának világoskék színe. Jó szabónője van...

— Világoskék? — szól erre az öreg ur. — A hölgy toalettje tengerzöld és pedig nagyon finom színezés.

Az a világoskék az tengerzöld? — jegyzi meg félre nem ismerhető gunnyal a fiatalabbik.

— Ön színtévesztő! jelenti ki a kopasz ur röviden. — Ha eddig nem tudta...

— Ön tehát azt mondja, hogy tengerzöld, — szövi tovább a beszélgetést a helyes uton, nyugodtan a fiatal ur. — Fogadjunk, hogy világoskék!

Az öreg ur megkökényeskedik, de csak egy másodpercre, aztán elmosolyodik:

— Jól van, fogadjunk. Tíz dollárba.

— Husz dollárba! A fiatal ur int az egyik pincérnek, ki hozzá-siet: — Nézz csak azt a hölgyet, aki most nyul egy képes hetilap után, azt a feketehajú hölgyet, igen... milyen színű a ruhája?

— Tengerzöld, uram, — mondja a pincér.

— Jól van, köszönöm. A pincér elvonomul. A fiatal ur kifizeti a husz dollárt. Az öreg ur gunnyosan mosolyog. A fiatal ur rágyújt egy cigarettára, kissé elgondolkodik, majd így szól:

— Ajánlok még egy fogadást.

— Rendben van. Husz dollárba!

— mondja az öreg ur.

— Kétszázhusz dollárba! — feleli a fiatal ur mosolyogva. — Mert én még a husz dolláromat is vissza akarom nyerni.

— Miről van szó!

— Fogadjunk, hogy ezt a csinos hölgyet, ki önnek annyira tetszik, meghódítom harminc perc alatt és a rákövetkező harminc perc végén már a mennyaszonnyom lesz. Igen, ez a tengerzöld ruhás hölgy. Nos?

Az öreg ur meghökkenve néz rá a fiatal emberre, aztán elmosolyodik. Félrehozva kissé a száját és így szól:

— Nem bánom. A tét kétszázhusz dollár.

Kivette az óráját.

— Most öt óra huszonöt perc. Öt óra ötvenkor újra is lesznek.

S ezzel az öreg ur távozott.

Pontosan és kiváncsian visszájött a kijelölt időben. Ekkor a fiatal ur fölállt a feltűnően szép hölgy mellől, odalépett egy öregurhoz és: — Istenem, ez aztán egy csodaszép teremtetés!

A fiatal hölgy valóban szép volt, feltűnően szép. Karcsu, formás természetű bűbajos fej koronázta. Femár mélyen meghajította magát a csodaszép lady előtt.

Aztán ráért vett a szükséges további teendőkhöz: segített megírni a táviratot, mely a hölgy szüleinek szólt, a kikkel tudatták a nem várt és örömdetes esetet. Ott volt, amikor megjött a válasz a szülők beleegyezésével. Ekkor az öreg ur egy pillanatra félrevonult a fiatal urral és átadta neki a kétszázhusz dollárt, mert elyesztette a fogadást, őszinte szerencsekívánataival együtt.

A következő negyedórában a fiatalok már távoztak is — hátha sikerül a tréfa meggyőzés az est folyamán egy másik előkelő szálló halljában, ahol mindenféle pazar pompa tolatkzik és az emberek — a zsebük tele pénzzel a lelkük fásultsággal — hajlandók megfizetni egy efafta agyafurtt ötletet.

LELKÉSZEK, ISKOLAI ELŐJÁRÓK FIGYELMÉBE!
MAGYAR ABC KÖNYV, DARABJA 50c.
 10 vagy több darab rendelésénél 30c darabja!
10 Dollár értékű Könyv 5 Dollárért!
 Regényolvasás teszi estéit szórakoztatóvá.

50% Engedmény
\$5.00
 Megtakarítás

50% Engedmény
\$5.00
 Megtakarítás

Magyar és külföldi VILÁGHÍRŰ IRÓK ÚJ REGÉNYEI!

Balzac: A számárőr.....	\$1.30	Köber Tamás: Komédiák.....	1.30
Biró Lajos: Glória.....	1.30	Meyer: A barát néma.....	1.30
D'Annunzio: A tűz.....	1.30	Ménesse: Egy élet.....	1.30
Dell: A sas utja.....	1.30	Móricz Béla: Kerek Pászor.....	1.30
Dickens: Két város.....	1.30	Murger: Bohémélet.....	1.30
France Anatole: Az Estnek mezejai.....	1.30	Schiller: Götzulány.....	1.30
— Pingüinek szigete.....	1.30	Szint Gyula: A rémesné háza.....	1.30
Gellerstram: Az őcsike.....	1.30	Tolstoj: Hadai Munka.....	1.30
Gorkij: Az anya.....	1.30	Tóth Béla: A boldogságnyom útja.....	1.30
Hetermans: A vörös kalós.....	1.30	Victor Hugo: Notre Dame (2 kötet).....	1.30
Heltai: Hét sovány estendő.....	1.30	— Kötetje.....	1.30
Jensen: Dóra asszony.....	1.30	Voss Richard: A Bűb és az asszony.....	1.30
Kallerman: Az alagút.....	1.30	Zola: Pascal orvos.....	1.30

Világosan a népszerű írók műveiből \$10 értékűt s küldjön be érte \$5-t. \$5.00 megtakarítás!

Eljen ezzel a rendkívüli alkalmammal! Majdnem ingyen jut egy gyönyörű könyvtárhoz!

Kérje részletes könyv-, lemez-, kotta- és zongora hengerréjgyezékünket. Rendeléseket utánvétellel küldünk. — Küldje be rendelését levélben, vagy jöjjön hozzánk személyesen. Figyelje címünket: Amerika legnagyobb könyv- és zenemű kereskedése

KEREKES TESTVÉREK
 208 EAST 86th STREET, NEW YORK CITY

-DOLLAR
 Átutalások MAGYARORSZÁG, CSEHORSZÁG, ROMANIA, AUSTRIA ÉS JUGOSLÁVIA.
PÉNZKÜLDMÉNYEK
 a VILÁG MINDEN RÉSZÉRE postán vagy sürgönyileg a legelőnyösebb árfolyam szerint.
 Kihoztathat Okmányok, Hajójegyek, Takarékpénzték 4% kamatra.

American Union Bank

FOKELT: Németh János
 10 East 22nd Street, a bankpalotában
 Igazgatóhelyi elnök
 NEW YORK CITY

FIGKÖZLET: 1597 Second Avenue, Corner 83rd Street.

Süvegem Darutollas

írta: Thaly Kálmán

A süvegem darutollas, virágos
Félreágyva, olyan szilaj betyáros,
Most vettem a turi vásár idején...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

Hej csapláros az angyalát, bort ide, —
Hamar azzal a kancsóval, iziba!
Nincs még rovás fokosomnak a nyelén...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

A csárdában két szem cigány hegedül,
Magam járom a táncot csak egyedül;
Leng a virág a süvegem tetején —
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

Kesembem a fokos nyele egy perog
Ide vele! ki a talpán a gyerek?
Megmutatom: tiszta is elbénok én...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

Huzd el cigány az én kedves nótámat!
"Nincsen párja az én kedves rózsámnak..."
Ugy segíjjen el is vessem az időm...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

Mért nyeritesz fakó lovam, mi bajod?
Gondolom már!.. Nyomunkban a hadnagyk,
A hegedü bucsuzólag ri felém...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

Nem bánom már, jöhetnek a hadnagyk, —
Főn ülök a fakó hátán, nyargalok,
Meg sem nyugszom — csak a rózsám kebelén...
Hortobágyi betyárgyerek vagyok én!

THALY KÁLMÁN történetiró és politikus Csepelen született 1839-ben. Versírásról a kuruc kor buvárlására tért át, 1889-ben felkutatta II. Rákóczi Ferenc hamvait Konstantinápolyban s azok hazahozatalában is nagy érdeme volt. A kuruc énekek felkutatása és közzététele is jelentőséges munkája. Zabláton halt meg 1909-ben.